

BÖLÜM 10

ANTİDEPRESAN TEDAVİ

Öğr. Gör. Hüseyin Alaçam
Doç. Dr. Selim Tümkeya

ANTİDEPRESANLAR

Depresyon yaygınlığı, kişisel ve toplumsal maliyetleri göz önüne alındığında en önemli psikiyatrik bozukluklardan biri olmasının ötesinde ciddi bir halk sağlığı sorunudur. Depresyon için Amerikan Psikiyatri Derneği'nin yakın zamanda belirlediği DSM-V tanı kriterleri şunlardır:

- A. Aynı iki haftalık dönem boyunca, aşağıdaki belirtilerden beşi (ya da daha çoğu) bulunmuştur ve önceki işlevsellik düzeyinde bir değişiklik olmuştur; bu belirtilerden en az biri ya (1) çökkün duygudurum ya da (2) ilgisini yitirme ya da zevk almamadır
1. Hemen her gün günün büyük kısmında, subjektif olarak bildirilen veya diğer kişiler tarafından farkedilen depresif duygudurum veya iritabilite
 2. Hemen her gün günün büyük bölümünde ilgi istek kaybının olması.
 3. İştah veya ağırlıkta anlamlı değişiklik olması.
 4. Uyku değişiklikleri (insomnia veya hypersomnia).
 5. Aktivite değişikliği (retardasyon veya ajitasyon).
 6. Yorgunluk, bitkinlik veya enerji kaybı.

KAYNAKLAR

- American Psychiatric Association (2013). Diagnostic and statistical manual of mental disorders (5th ed.).
- Ascher JA, Cole J O, Colin J N ve ark. (1995). Bupropion: a review of its mechanism of antidepressant activity. *Journal of Clin Psychiatry*, 56:395-401.
- Benjamin S, Doraiswamy P M (2011). Review of the use of mirtazapine in the treatment of depression. *Expert Opin Pharmacother*, 12, 1623-32.
- Bunney WE, Davis JM (1965). Norepinephrine in depressive reactions: a review. *Arch Gen Psychiatry*, 13:483-94.
- Christoph H, Härtter S (2000). Pharmacokinetics of selective serotonin reuptake inhibitors. *Pharmacology & therapeutics* 85: 11-28.
- Duman RS (2002). Pathophysiology of depression: the concept of synaptic plasticity. *Eur Psychiatry*, 17 (Suppl 3): 306-10.
- Eison AS, Eison MS, Torrente JR ve ark. (1990). Nefazodone: preclinical pharmacology of a new antidepressant. *Psychopharmacol Bull*, 26:311-5
- Grimsley SR, Jann MW (1992). Paroxetine, sertraline, and fluvoxamine: new selective serotonin reuptake inhibitors. *Clinical pharmacy*, 11, 930-57.
- Gupta S., Nihalani N, Masand P (2007). Duloxetine: review of its pharmacology, and therapeutic use in depression and other psychiatric disorders. *Annals of Clinical Psychiatry*, 19, 125-32.
- Hariri AG, Ceylan ME (2003). Depresyonda ilaç tedavisi: Özgül serotonin gerilim engelleyicileri. *Duygudurum dizisi*, 7:339-45.
- Hickie IB, Rogers NL (2011) Novel melatonin-based therapies: potential advances in the treatment of major depression. *Lancet*, 378:621-31
- Horwitz D, Lovenberg W, Engelman K ve ark. (1964). Monoamine oxidase inhibitors, tyramine, and cheese. *JAMA*, 188, 1108-10.
- Howlan RH (2011) A benefit-risk assessment of agomelatine in the treatment of major depression. *Drug Saf*, 34:709-31.
- Işık E, Candansayar S (1993). Özgül serotonin gerilim engelleyicilerinin yan etkileri ve ilaç etkileşimleri. *Klinik Psikofarmakoloji Bülteni*, 3:1-2.
- Işık E, Işık U, Taner YI (2013). Çocuk, ergen, erişkin ve yaşlılarda depresif ve Bipolar Bozukluklar, Rotatıp Kitap evi.
- Işık E, Uzbay E (2009). Güncel Temel ve Klinik Psikofarmakoloji. *Golden Medya Baskı*, s, 337-59.
- Kasper S, Hamon M (2009). Beyond the monoaminergic hypothesis: Agomelatine, a new antidepressant with an innovative mechanism of action. *World J Biol Psychiatry*, 10:117-26.
- Kim Y, Shin M, Kim S ve ark. (2002) Modulation of tianeptine on ion currents induced by inhibitory neurotransmitters in acutely dissociated dorsal raphe neurons of Sprague-Dawley rats. *Eur Neuropsychopharmacol*, 12: 417-25.

- Messer T, Schmauss M, Lambert-Baumann J (2005). Efficacy and tolerability of reboxetine in depressive patients treated in routine clinical practice. *CNS drugs*, 19, 43-54.
- Millan MJ, Gobert A, Lejeune F ve ark. (2003) The novel melatonin agonist agomelatine (S20098) is an antagonist at 5-hydroxytryptamine 2C receptors, blockade of which enhances the activity of frontocortical dopaminergic and adrenergic pathways. *J Pharmacol Exp Ther*, 306:954-64.
- Puech ., Montgomery S A, Prost J F ve ark. (1997). Milnacipran, a new serotonin and noradrenaline reuptake inhibitor: an overview of its antidepressant activity and clinical tolerability. *Int clin psychopharmacol*, 12, 99-108.
- Rothschild AJ (2012). The Evidence-based Guide to Antidepressant Medications. American Psychiatric Pub.
- Sánchez C, Bøgesø K P, Ebert B ve ark. (2004). Escitalopram versus citalopram: the surprising role of the R-enantiomer. *Psychopharmacol*, 174, 163-76.
- Spina E, Trifirò G, Caraci F (2012). Clinically significant drug interactions with newer antidepressants. *CNS drugs*, 26, 39-67.
- Stahl SM (2013). Stahl's essential psychopharmacology: neuroscientific basis and practical applications. Cambridge university press.
- Stahl SM, Frakes DC (1995). Nefazodone and the serotonin receptor modulators: a new member of a unique class of antidepressant agents. *Int Rev Psychiatry*; 7:29-39.
- Trindade E, Menon D, Topfer LA ve ark. (1998). Adverse effects associated with selective serotonin reuptake inhibitors and tricyclic antidepressants: a meta-analysis. *CMAJ*, 159, 1245-52.
- Waldmeier PC (1985). On the reversibility of reversible MAO inhibitors. *Naunyn Schmiedebergs Arch Pharmacol*, 329: 305-10.
- Yamada M, Yasuhara H (2004). Clinical pharmacology of MAO inhibitors: safety and future. *Neurotoxicology*, 25: 215-21.
- Yüksel N (2007). Paroksetinin Nörofizyolojik Etkileri ve Klinik Farmakolojisi. *Klinik Psikiyatri*, 10(Ek 1):9-16.
- Yüksel N (2004). Tianeptin: Depresyon ve Eşlik Eden Anksiyete Tedavisindeki Yeri. *Klinik Psikiyatri*, Ek 4:25-31